

Ηθική, Εμπιστοσύνη κι Αξιοπιστία στα Μαζικά Δεδομένα (Big Data)

Μη πᾶσιν, ἀλλὰ τοῖς δοκίμοισι πιστεύειν· τὸ μὲν γὰρ εὖηθες, τὸ δὲ σωφρονέοντος.

(Δημόκριτος, Β 67)

Η είσοδος των μαζικών δεδομένων στον ψηφιακό κόσμο δημιούργησε την προσδοκία καλύτερης ποιότητας προϊόντων, υψηλής προδιαγραφής υπηρεσιών και προηγμένης διαδικτυακής εμπειρίας. Παρ' όλα αυτά, φαινόμενα όπως παραβιάσεις ασφαλείας ιδιωτικών δεδομένων (υποθέσεις Equifax και Marriott), απόπειρες παραποίησης κι επιρροής εκλογικών διαδικασιών χρησιμοποιώντας ψευδείς ειδήσεις στο διαδίκτυο (περίπτωση του Facebook και των πιο πρόσφατων εκλογών στις ΗΠΑ) όχι μόνο διαλύουν τα ίχνη μιας τέτοιας προσδοκίας αλλά θέτουν ερωτήματα σε σχέση με την διαδικτυακή συμπεριφορά και τις συνέπειές της. Δεν είναι λίγες οι φορές που ακούμε για μεροληπτική και διακριτική συμπεριφορά των ηλεκτρονικών εργαλείων όπως η μηχανή αναζήτησης της Google και η εφαρμογή αναγνώρισης προσώπου της Yahoo!. Παραδόξως συνεχίζουμε να χρησιμοποιούμε το Facebook, το Google, το Yahoo!, και άλλες υπηρεσίες στο διαδίκτυο, ακόμα κι αν είναι σαφής η αμφισβήτησή μας ως προς την αξιοπιστία τους.

Στην παρούσα ομιλία μου επιδιώκω να δώσω μια εξήγηση σε αυτήν την παράδοξη συμπεριφορά σε σχέση με το διαδίκτυο εξετάζοντας τις έννοιες της εμπιστοσύνης, αξιοπιστίας και εξάρτησης. Σημείο εκκίνησης μου είναι η έννοια της εμπιστοσύνης εκτός διαδικτύου για να επισημάνω τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της αξιοπιστίας στο διαδίκτυο, συγκεκριμένα της εμπιστοσύνης μας σε διαδικτυακές εταιρείες και οργανισμούς. Στη συνέχεια, εξετάζω τις ενδείξεις αυτών των εταιρειών, όπως το ιστορικό τους, τις πολιτικές απορρήτου και τη δέσμευσή τους για ποιοτική ηλεκτρονική εμπειρία σχετικά με την αξιοπιστία τους. Μια λογική αξιολόγηση αυτών των ενδείξεων θα έπρεπε να οδηγεί σε σημαντική μείωση της χρήσης των υπηρεσιών που παρέχουν. Υποστηρίζω ότι ο λόγος που αυτό δεν συμβαίνει έγκειται στη διαφορά μεταξύ της έννοιας της εμπιστοσύνης και στο φαινόμενο της εξάρτησης. Κατ'αυτον τον τρόπο, τονίζοντας δηλαδή την διαφορά μεταξύ εμπιστοσύνης και εξάρτησης, παρέχω επιχειρήματα για το πώς οι κανόνες συμπεριφοράς και οι προσδοκίες για την λειτουργία του διαδικτύου φαίνεται να βασίζονται σε σχέσεις εξάρτησης.

Στο τελευταίο μέρος αυτής της παρουσίασης, υποστηρίζω ότι η εμπιστοσύνη συνδέεται με την ταυτότητά μας, την ιδιωτική μας ζωή και τις κοινωνικές πρακτικές. Δεδομένου ότι η εξάρτηση δεν μπορεί να διαδραματίσει τον ίδιο ρόλο που διαδραματίζει η εμπιστοσύνη στις σχέσεις αυτές, είτε εντος είτε εκτός διαδικτύου, οφείλουμε να διασφαλίσουμε/ορίσουμε υψηλά πρότυπα/κριτήρια εταιρειών στο διαδίκτυο που να αξίζουν την εμπιστοσύνη μας.